

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ - ΓΝΩΣΗ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΡΟΛΗΨΗ
INFORMATION - KNOWLEDGE - EDUCATION - PREVENTION

Αθήνα, 12/1/2021

Αρ. Πρωτ.: 13

**Προς: Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων,
κ. Κωνσταντίνο Χατζηδάκη**

Κοιν.: Πίνακας αποδεκτών

Θέμα: Ενημέρωση για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πάσχοντες από Σακχαρώδη Διαβήτη στη χώρα μας

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματείων – Συλλόγων Ατόμων με Σακχαρώδη Διαβήτη (ΠΟΣΣΑΣΔΙΑ), η οποία είναι μέλος της Εθνικής Συνομοσπονδίας των Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ) και της Διεθνούς Ομοσπονδίας Διαβήτη (IDF), εκπροσωπεί τη συντριπτική πλειοψηφία των ανθρώπων που πάσχουν από Σακχαρώδη Διαβήτη στη χώρα μας, έχοντας κάτω από την ομπρέλα της, πανελλαδικά, **26 πρωτοβάθμια σωματεία/συλλόγους**.

Η ΠΟΣΣΑΣΔΙΑ, με περισσότερα από **23 χρόνια αδιάλειπτης και συνεχούς παρουσίας στη χώρα μας**, έχει ως κύριους στόχους της αφενός την ενημέρωση, πρόληψη και εκπαίδευση των ατόμων με Σακχαρώδη Διαβήτη, αλλά και του γενικότερου πληθυσμού και αφετέρου την προστασία και διεκδίκηση των αυτονόητων και νόμιμων δικαιωμάτων των ατόμων με Σακχαρώδη Διαβήτη.

Με την παρούσα επιστολή θα θέλαμε καταρχάς **να σας συγχαρούμε** για την επιλογή σας στη θέση του Υπουργού Εργασίας και να σας ευχηθούμε **καλή δύναμη και καλή επιτυχία στο έργο σας!**

Ευχόμαστε και ελπίζουμε σε μια **αγαστή και εποικοδομητική συνεργασία**, που θα στοχεύει στην ποιοτική αναβάθμιση των συνθηκών, οι οποίες θα εξασφαλίσουν μια ζωή με ποιότητα και αξιοπρέπεια σε όλους τους ανθρώπους με Σακχαρώδη Διαβήτη, που σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Κοινωνικής Ασφάλισης (ΗΔΙΚΑ), τα οποία ζήτησε και έλαβε η ΠΟΣΣΑΣΔΙΑ, ξεπερνούν το 1.050.000.

Με την ευκαιρία της ανάληψης των καθηκόντων σας, θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι με Σακχαρώδη Διαβήτη και άπτονται του Υπουργείου Εργασίας, τα οποία χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης και να θέσουμε υπόψη σας τις προτάσεις της ΠΟΣΣΑΣΔΙΑ επί των συγκεκριμένων ζητημάτων.

- **Απουσία προστασίας των εργαζομένων που πάσχουν από Σακχαρώδη Διαβήτη και των οικογενειών τους**

Η πανδημία του νέου κορωνοϊού συνεχίζεται με αμείωτο ρυθμό στη χώρα μας και με βάση τα τελευταία στοιχεία των επιστημόνων, η χαλαρότητα των γιορτινών ημερών **θα εκτοξεύσει** για ακόμη μία φορά τον αριθμό των επιβεβαιωμένων κρουσμάτων.

Δυστυχώς, όμως, οι πάσχοντες από Σακχαρώδη Διαβήτη δεν έτυχαν της προσοχής αρχικά του Υπουργείου Υγείας και μετέπειτα του Υπουργείου Εργασίας με αποτέλεσμα αυτήν τη στιγμή **οι πάσχοντες από Σακχαρώδη Διαβήτη να μην αντιμετωπίζονται ως ευπαθής ομάδα του πληθυσμού, αλλά ως άνθρωποι που δε διατρέχουν κανένα κίνδυνο!**

Για την ενημέρωσή σας, σας πληροφορούμε πως η καθ' ύλην αρμόδια επιστημονική εταιρεία, η Ελληνική Διαβητολογική Εταιρεία, έχει, επανειλημμένα, επιστημονικά με επιστολές της στο Υπουργείο, **την επικινδυνότητα της λοίμωξης από τον νέο κορωνοϊό σε πάσχοντες από Σακχαρώδη Διαβήτη**, αλλά και πλήθος μελετών που έχουν γίνει μέχρι στιγμής αναδεικνύουν τη σοβαρότητα της κατάστασης. Ενδεικτικά σας αναφέρουμε ότι βάσει αρκετών μελετών το 60% - 100% των πασχόντων από Διαβήτη που νοσούν από την COVID-19, οδηγούνται σε διασωλήνωση!

Από την αρχή της πανδημίας του νέου κορωνοϊού ενημερώσαμε με επαναλαμβανόμενες επιστολές μας την προηγούμενη ηγεσία του Υπουργείου, χωρίς, όμως, δυστυχώς να ακουστεί η φωνή μας, με αποτέλεσμα οι εργαζόμενοι που πάσχουν από Σακχαρώδη Διαβήτη, ειδικά με το τελευταίο ΦΕΚ 4011 Β'/18.9.2020, **να παραμένουν, ελλείψει κρατικής μέριμνας, εκτεθειμένοι στον επικίνδυνο ιό, καθώς χαρακτηρίζονται «ενδιάμεσου κινδύνου»** και σε πολλές των περιπτώσεων, σύμφωνα και με καταγγελίες πασχόντων, δεν τους δίνεται ούτε καν το δικαίωμα της τηλε-εργασίας.

Η ΠΟΣΣΑΣΔΙΑ ζητά άμεσα την τροποποίηση του ισχύοντος ΦΕΚ 4011 Β'/18.9.2020 με την ένταξη όλων των ατόμων που πάσχουν από Σακχαρώδη Διαβήτη στις ομάδες αυξημένου κινδύνου βάσει ιατρικής γνωμάτευσης του θεράποντος ιατρού και πρόβλεψη για λήψη μέτρων σε όσους συνοικούν με πάσχοντες από Σακχαρώδη Διαβήτη και αντιμετωπίζουν αυξημένο κίνδυνο βάσει της γνωμάτευσης του θεράποντα ιατρού. Στην περίπτωση των πασχόντων θα πρέπει να δίνεται η δυνατότητα **εργασίας εξ αποστάσεως**, στις περιπτώσεις που υπάρχει η δυνατότητα, ενώ σε όσους αυτό δεν μπορεί να εφαρμοστεί, να δίνεται **το δικαίωμα ειδικής άδειας**. Στην περίπτωση όσων εργαζομένων συνοικούν με πάσχοντα από Σακχαρώδη Διαβήτη που αντιμετωπίζει αυξημένο κίνδυνο νόσησης, να δίνεται η δυνατότητα **για εργασία back office** ώστε να αποφεύγεται η επαφή με το κοινό.

➤ **Ενιαίος Πίνακας Προσδιορισμού Ποσοστού Αναπηρίας (ΕΠΠΠΑ) και Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ)**

Σημαντικά ζητήματα εντοπίζονται στον νέο ΕΠΠΠΑ, όπως επίσης και στην αξιολόγηση των ανθρώπων με Σακχαρώδη Διαβήτη από τα ΚΕΠΑ. Μεταξύ αυτών, αναφέρουμε κάποιες από τις εξετάσεις που ζητούνται από τις Υγειονομικές Επιτροπές των ΚΕΠΑ για την πιστοποίηση της πάθησης, οι οποίες σύμφωνα με την παγκόσμια επιστημονική κοινότητα, δεν πιστοποιούν τον Σακχαρώδη Διαβήτη αφενός και αφετέρου δεν αποζημιώνονται από τον ΕΟΠΥΥ, επιβαρύνοντας σημαντικά τους πάσχοντες.

Επιπλέον, θα θέλαμε να αναδείξουμε τη **μείωση των ποσοστών αναπηρίας στους ανθρώπους με Σακχαρώδη Διαβήτη τύπου 2**, με τα όσα προβλήματα συνεπάγεται αυτή η μείωση, καθώς και τη **σύγχυση, τα προβλήματα και την ταλαιπωρία που δημιουργεί ο χαρακτηρισμός των ανθρώπων με Σακχαρώδη Διαβήτη τύπου LADA, από τις Επιτροπές, άλλοτε ως τύπου 2 και άλλοτε ως τύπου 1, με βασικό κριτήριο τη θεραπευτική αγωγή που ακολουθεί ο κάθε εξεταζόμενος**, ενώ, βάσει των διεθνών επιστημονικών δεδομένων, ο τύπος LADA είναι αυτοάνοσος και αποτελεί υποκατηγορία του τύπου 1, του ινσουλινοεξαρτώμενου, δηλαδή, Διαβήτη.

Η ΠΟΣΣΑΣΔΙΑ έχει ήδη καταθέσει τις προτάσεις της σχετικά με την τροποποίηση του ΕΠΠΠΑ τόσο στο Υπουργείο Εργασίας, όσο και στον ΕΦΚΑ, τις οποίες σας αποστέλλουμε συνημμένα.

➤ **Κατάργηση του ποσοστού συμμετοχής στην ινσουλίνη για τα άτομα με Σακχαρώδη Διαβήτη τύπου 2**

Με την υπ' Αριθμ. Φ.42000/οικ.2555/353 Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 497 Β'/28.2.2012) των Υπουργείων Εργασίας και Υγείας, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ. Αριθμ. ΔΥΓ3(α)/οικ. 104747 (ΦΕΚ 2883 Β'/26.10.2012), δημιουργήθηκαν πάσχοντες δύο ταχυτήτων, αφού για την ινσουλίνη, την ορμόνη της ζωής στο Σακχαρώδη Διαβήτη, τα μεν άτομα με Σακχαρώδη Διαβήτη τύπου 1 έχουν μηδενική συμμετοχή, τα δε άτομα με Σακχαρώδη Διαβήτη τύπου 2 (ινσουλινοθεραπευόμενοι) καταβάλλουν **ποσοστό συμμετοχής 10%**.

Επιπλέον, στις 19 Οκτωβρίου 2018 δημοσιεύτηκε σε ΦΕΚ η Υπουργική Απόφαση, με αρ. πρωτ.: ΕΑΛΕ/Γ.Π. οικ. 79647 (ΦΕΚ 4698 Β'), σύμφωνα με την οποία συνεχίζεται η καταβολή του 10% στα φάρμακα και στην ινσουλίνη για τους ανθρώπους με Σακχαρώδη Διαβήτη τύπου 2.

Τα επιστημονικά δεδομένα και η αντιμετώπιση του Σακχαρώδη Διαβήτη έχουν αλλάξει και θα πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη από την Πολιτεία, προκειμένου να έχουμε πολίτες με Διαβήτη χωρίς επιπλοκές, αλλά και υγιή Ασφαλιστικά Ταμεία με λιγότερες δαπάνες.

Μελέτη της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας αποδεικνύει ότι **η μείωση της συμμετοχής, που καταβάλουν οι χρόνια πάσχοντες στη φαρμακευτική δαπάνη, μπορεί αφενός να επιφέρει σημαντικά κλινικά οφέλη με τη συμμόρφωση των ασθενών**, αφετέρου αποτελεί μια επένδυση για το Σύστημα Υγείας, με απόδοση της τάξης του 123%. Επίσης, είναι γεγονός ότι **οι άνθρωποι με Διαβήτη**, σύμφωνα με στοιχεία της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας για τον Σακχαρώδη Διαβήτη, **απορροφούν το 12% των πόρων Υγείας**. Το μεγαλύτερο, όμως, μέρος αυτού του κόστους, περίπου το 9%, απορροφάται για τις δαπάνες που αφορούν την αντιμετώπιση των επιπλοκών και όχι για τη θεραπευτική αντιμετώπιση του Σακχαρώδη Διαβήτη.

Το άνισο αυτό μέτρο, η συμμετοχή δηλαδή στην ινσουλίνη, προκαλεί πρόσθετο κόστος στους πάσχοντες, οι οποίοι ταυτόχρονα επιβαρύνονται και με τις συμμετοχές για τη θεραπευτική αντιμετώπιση των συνοδών παθήσεων του Σακχαρώδη Διαβήτη και πολλές φορές και των επώδυνων επιπλοκών του!

➤ **Σύνταξη Αναπηρίας**

Άτομα με ποσοστό αναπηρίας από 50% - 66,9% δικαιούνται, σύμφωνα με τον νόμο, 50% της αναπηρικής σύνταξης. Το ποσό αυτό σε άτομα με χρόνιες παθήσεις ή/και αναπηρία δεν μπορεί να καλύψει το επιπλέον κόστος της πάθησής τους. Γι' αυτό προτείνουμε **να επανέλθει το ποσοστό στο 75% της αναπηρικής σύνταξης**, όπως ακριβώς ίσχυε πριν την εφαρμογή του ασφαλιστικού νόμου 4387/2016.

➤ **Προϋπάρχουσα αναπηρία**

Στο θέμα της προϋπάρχουσας αναπηρίας ο νόμος ορίζει ότι στην περίπτωση αυτής πρέπει να υπάρξει επιδείνωση της υγείας του πάσχοντα κατά 40% για να μπορέσει να πάρει αναπηρική σύνταξη. Θεωρούμε ότι η διάταξη αυτή **διαχωρίζει τα άτομα** που αντιμετωπίζουν προβλήματα με την υγεία τους από μικρή ηλικία σε σχέση με τα άτομα που αποκτούν κάποιο πρόβλημα με την υγεία τους κατά τη διάρκεια του εργασιακού τους βίου. Ήδη τα άτομα αυτά αντιμετωπίζουν κοινωνικό και εργασιακό αποκλεισμό.

Πρότασή μας είναι **να μην υπάρχει ο όρος της προϋπάρχουσας αναπηρίας αλλά και της επιδείνωση αυτής ως προϋπόθεση για τη λήψη αναπηρικής σύνταξης**, διότι την ανάγκη αυτή την έχουν όλοι όσοι πάσχουν από Σακχαρώδη Διαβήτη, είτε για να βελτιώσουν την υγεία τους

αν είναι επιβαρυνμένη, είτε για να καταφέρουν να αποφύγουν την επιβάρυνση της υγείας τους από επιπλοκές του Διαβήτη.

➤ **Ανάγκη τροποποίησης της εγκυκλίου σχετικά με τους όρους παράλληλης χορήγησης προνοιακού επιδόματος και σύνταξης θανόντος γονέα**

Με την υπ' Αρ. Πρωτ. Π3α/Φ.32/3226/13-09-2001 εγκύκλιο, στις περιπτώσεις που ο θάνατος του γονέα έχει επέλθει πριν τη διάγνωση του Σακχαρώδη Διαβήτη, τότε δεν είναι δυνατή η παράλληλη χορήγηση του προνοιακού επιδόματος και της σύνταξης, ανεξαρτήτως του ύψους της τελευταίας, με αποτέλεσμα οι πάσχοντες αυτοί να χάνουν το δικαίωμα λήψης προνοιακού επιδόματος εξαιτίας ενός πενιχρού ποσού σύνταξης που λαμβάνουν λόγω θανάτου του γονέα τους.

Οι ανωτέρω προϋποθέσεις στερούνται κάθε λογικής, καθώς είναι **εντελώς παράλογο** να λαμβάνεται, στην περίπτωση αυτή, υπόψη η ημερομηνία θανάτου του γονέα και η ημερομηνία διάγνωσης της σοβαρής αυτής χρόνιας πάθησης, του Σακχαρώδη Διαβήτη. Επισημαίνουμε ότι **το προνοιακό επίδομα χορηγείται για την κάλυψη των αναγκών που απορρέουν από τη χρόνια πάθηση και όχι για λόγους βιοπορισμού.**

Αποτέλεσμα όλων των παραπάνω παράλογων προϋποθέσεων είναι **να στερούνται οι πάσχοντες από Σακχαρώδη Διαβήτη** τη δυνατότητά τους να καλύψουν έστω και στο ελάχιστο τις ανάγκες που απορρέουν από την πάθησή τους μόνο και μόνο επειδή ο γονέας απεβίωσε πριν τη διάγνωση του Διαβήτη!

Η ΠΟΣΣΑΣΔΙΑ αιτείται την τροποποίηση των προϋποθέσεων που τίθενται στην ανωτέρω εγκύκλιο, ώστε **να δίνεται η δυνατότητα παράλληλης χορήγησης προνοιακού επιδόματος και σύνταξης θανόντος γονέα, ανεξάρτητα από την ημερομηνία που αυτά έλαβαν χώρα, αν η διάγνωση, δηλαδή, του Σακχαρώδη Διαβήτη προηγείται ή έπεται του θανάτου του γονέα.**

Επιπλέον, όπως αναφέραμε παραπάνω, τα παιδιά με Σακχαρώδη Διαβήτη που λαμβάνουν ακόμη και με την ανωτέρω εγκύκλιο τη σύνταξη των θανόντων γονέων τους, μπορούν να συνεχίσουν να λαμβάνουν το προνοιακό επίδομα, μόνο στην περίπτωση που το ποσό της σύνταξης είναι **ίσο ή μικρότερο από 313€**, όσο δηλαδή είναι το μηνιαίο ποσό του προνοιακού επιδόματος. Σε αντίθετη περίπτωση, όταν δηλαδή το ποσό υπερβαίνει τα 313€, το επίδομα διακόπτεται.

Ωστόσο, το προνοιακό επίδομα δίνεται σε αυτά τα παιδιά ώστε να έχουν τη δυνατότητα να καλύψουν το πρόσθετο κόστος της πάθησης και δε χορηγείται για την επιβίωσή τους, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα.

Αίτημα της ΠΟΣΣΑΣΔΙΑ είναι **στις περιπτώσεις αυτές το προνοιακό επίδομα να συνεχίσει να δίνεται**, ώστε τα παιδιά αυτά να μπορούν να έχουν ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης.

➤ **Διατροφική ετικέτα σχολικών γευμάτων**

Τα τελευταία χρόνια εφαρμόζεται σε αρκετά Δημοτικά σχολεία σε όλη τη χώρα το πρόγραμμα σίτισης μαθητών «Σχολικά Γεύματα». Στο πλαίσιο αυτό θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι θα πρέπει να υπάρχει ειδική μέριμνα για τα παιδιά που πάσχουν από Σακχαρώδη Διαβήτη.

Όπως ήδη πιθανότατα γνωρίζετε, ένα άτομο με Σακχαρώδη Διαβήτη θα πρέπει, **πριν τη λήψη ινσουλίνης, να είναι ενήμερο για την ποσότητα των θρεπτικών συστατικών (υδατανθράκων, λιπών κλπ) που περιέχονται στο γεύμα του**, προκειμένου να μπορεί να υπολογίσει τη σωστή δόση της ινσουλίνης που πρέπει να χορηγήσει στον εαυτό του.

Δυστυχώς, αυτό ακολουθείται μόνο από ορισμένες εταιρείες που έχουν συμβληθεί με το πρόγραμμα κι όχι από όλες συνολικά τις εταιρείες. Ήδη η ΠΟΣΣΑΣΔΙΑ έχει ενημερώσει για το θέμα και τον ΟΠΕΚΑ, ευελπιστούμε, ωστόσο, ότι η **υποχρέωση αναγραφής των διατροφικών στοιχείων του γεύματος ανά 100 γρ. προϊόντος θα αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση** καταρχήν από πλευράς Υπουργείου και κατά την έκδοση της σχετικής πρόσκλησης η προϋπόθεση αυτή θα συμπεριλαμβάνεται στις υποχρεώσεις όλων των συμβεβλημένων με το πρόγραμμα εταιρειών ώστε να αποφευχθούν περαιτέρω προβλήματα στα μικρά παιδιά που πάσχουν από Σακχαρώδη Διαβήτη, όπως υπογλυκαιμίες ή υπεργλυκαιμίες από λανθασμένη εκτίμηση στη δόση ινσουλίνης.

Παράλληλα, θεωρούμε ότι είναι αναγκαίο να πραγματοποιηθούν **ενημερωτικές και διαδραστικές δραστηριότητες στα παιδιά** με στόχο τη σημασία της υγιεινής διατροφής στη σωματική, νοητική και ψυχική υγεία των παιδιών.

Κύριε Υπουργέ,

Ευελπιστούμε ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι με Σακχαρώδη Διαβήτη θα τύχουν της δέουσας προσοχής και θα συμβάλλετε, μέσα από τη συνεργασία μας, στην προώθηση των απαιτούμενων ρυθμίσεων, που θα βελτιώσουν τη ζωή των ανθρώπων που πάσχουν από Σακχαρώδη Διαβήτη, απαλλάσσοντάς τους από άσκοπες ταλαιπωρίες. Επιθυμία μας θα ήταν, μόλις το επιτρέψουν οι συνθήκες, να πραγματοποιηθεί, είτε ψηφιακά είτε δια ζώσης, μία συνάντηση μαζί σας ώστε να σας ενημερώσουμε διεξοδικά για τα προβλήματα του χώρου μας.

Σας εκφράζουμε, για μια ακόμα φορά, τις πιο ειλικρινείς ευχές μας για την ευόδωση των ευγενών στόχων σας και παραμένουμε στην απόλυτη διάθεσή σας για οποιαδήποτε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση.

Με εκτίμηση,
Για το Δ.Σ. της Π.Ο.Σ.Σ.Α.Σ.ΔΙΑ.

Ο Πρόεδρος

Η Γενική Γραμματέας

Χρήστος Δαραμήλας
6941611221

Μαρία Τριανταφύλλου
6943764168

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:

- Υφυπουργός αρμόδιος για θέματα Κοινωνικής Ασφάλισης, κ. Παναγιώτης Τσακλόγλου
- Υφυπουργός αρμόδια για θέματα Πρόνοιας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κ. Δόμνα Μιχαηλίδου
- Γενικός Γραμματέας Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας, κ. Γεώργιος Σταμάτης
- Πρόεδρος ΕΣΑμεΑ, κ. Ιωάννης Βαρδακαστάνης
- Μέλη ΔΣ ΠΟΣΣΑΣΔΙΑ
- Φορείς – Μέλη ΠΟΣΣΑΣΔΙΑ